

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 162/19

Λουξεμβούργο, 19 Δεκεμβρίου 2019

Απόφαση στην υπόθεση C-390/18
AIRBNB Ireland

Η Γαλλία δεν μπορεί να απαιτήσει από την Airbnb να διαθέτει επαγγελματική ταυτότητα κτηματομεσίτη, δεδομένου ότι δεν κοινοποίησε την απαίτηση αυτή στην Επιτροπή σύμφωνα με την οδηγία για το ηλεκτρονικό εμπόριο

Με την απόφαση της 19ης Δεκεμβρίου 2019, Airbnb Ireland (C-390/18), το τμήμα μείζονος συνθέσεως του Δικαστηρίου έκρινε, αφενός, ότι μια υπηρεσία διαμεσολάβησης η οποία έχει ως αντικείμενο την έναντι αμοιβής διευκόλυνση της επικοινωνίας, μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας, μεταξύ, αφενός, δυνητικών μισθωτών και, αφετέρου, επαγγελματιών ή μη επαγγελματιών εκμισθωτών που προσφέρουν υπηρεσίες παροχής καταλύματος βραχείας διάρκειας, καθώς και την ταυτόχρονη παροχή ορισμένων άλλων υπηρεσιών παρεπόμενων της εν λόγω υπηρεσίας διαμεσολάβησης, πρέπει να χαρακτηριστεί ως «υπηρεσία της κοινωνίας της πληροφορίας» εμπίπτουσα στην οδηγία 2000/31 για το ηλεκτρονικό εμπόριο¹. Αφετέρου, το Δικαστήριο έκρινε ότι ένας ιδιώτης μπορεί να αντιταχθεί στην έναντι αυτού εφαρμογή, στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας με άσκηση πολιτικής αγωγής, μέτρων κράτους μέλους τα οποία περιορίζουν την ελεύθερη κυκλοφορία τέτοιας υπηρεσίας την οποία ο εν λόγω ιδιώτης παρέχει από άλλο κράτος μέλος, εφόσον τα εν λόγω μέτρα δεν έχουν κοινοποιηθεί σύμφωνα με το άρθρο 3, παράγραφος 4, στοιχείο β', δεύτερη περίπτωση, της οδηγίας 2000/31.

Η διαφορά της κύριας δίκης εντάσσεται στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας κινηθείσας στη Γαλλία, κατόπιν έγκλησης με άσκηση πολιτικής αγωγής που κατέθεσε η Association pour un hébergement et un tourisme professionnel (ένωση για την επαγγελματική παροχή υπηρεσιών προσφοράς καταλυμάτων και τουρισμού, στο εξής: ΑΗΤΟΡ) κατά της Airbnb Ireland. Η Airbnb Ireland είναι ιρλανδική εταιρία η οποία διαχειρίζεται ηλεκτρονική πλατφόρμα που καθιστά δυνατή την έναντι καταβολής προμήθειας διευκόλυνση της επικοινωνίας, μεταξύ άλλων στη Γαλλία, μεταξύ, αφενός, οικοδεσποτών (επαγγελματιών ή ιδιωτών) που προσφέρουν υπηρεσίες παροχής καταλύματος βραχείας διάρκειας και, αφετέρου, ατόμων που αναζητούν καταλύματα του τύπου αυτού. Επιπλέον, η Airbnb Ireland προσφέρει στους εν λόγω εκμισθωτές ορισμένες παρεπόμενες παροχές, όπως υπόδειγμα για την οργανωμένη παρουσίαση του περιεχομένου της προσφοράς τους, ασφάλιση αστικής ευθύνης, εργαλείο υπολογισμού του μισθώματος ή ακόμη υπηρεσίες πληρωμών σχετικά με τις εν λόγω υπηρεσίες.

Με την έγκληση που κατέθεσε κατά της Airbnb Ireland η ΑΗΤΟΡ υποστήριξε ότι η εταιρία αυτή δεν περιορίζεται στη διευκόλυνση της επικοινωνίας δύο μερών χάρη στην ομώνυμη πλατφόρμα, αλλά ότι ασκεί δραστηριότητα κτηματομεσίτη χωρίς να διαθέτει επαγγελματική ταυτότητα, τούτο δε κατά παράβαση του αποκαλούμενου νόμου Hoguet που ισχύει στη Γαλλία για τις δραστηριότητες των επαγγελματιών του κτηματομεσιτικού τομέα. Από την πλευρά της, η Airbnb Ireland υποστήριξε ότι η ρύθμιση αυτή προσκρούει, εν πάση περιπτώσει, στην οδηγία 2000/31.

Καλούμενο να αποφανθεί επί του χαρακτηρισμού της υπηρεσίας διαμεσολάβησης που παρέχει η Airbnb Ireland, το Δικαστήριο υπενθύμισε, παραπέμποντας στην απόφαση Asociación Profesional

¹ Οδηγία 2000/31/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 2000, για ορισμένες νομικές πτυχές των υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας, ιδίως του ηλεκτρονικού εμπορίου, στην εσωτερική αγορά («οδηγία για το ηλεκτρονικό εμπόριο») (ΕΕ L 178, σ. 1).

Elite Taxi², ότι, εφόσον μια υπηρεσία διαμεσολάβησης πληροί το σύνολο των προϋποθέσεων του άρθρου 1, παράγραφος 1, στοιχείο β', της οδηγίας 2015/1535³, στο οποίο παραπέμπει το άρθρο 2, στοιχείο α', της οδηγίας 2000/31, η υπηρεσία αυτή συνιστά, καταρχήν, «υπηρεσία της κοινωνίας της πληροφορίας» αυτοτελή έναντι της επακόλουθης υπηρεσίας με την οποία σχετίζεται. Εντούτοις, δεν μπορεί να ισχύει το ίδιο όταν προκύπτει ότι η εν λόγω υπηρεσία διαμεσολάβησης αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα μιας συνολικής υπηρεσίας της οποίας κύριο στοιχείο είναι μια υπηρεσία υπαγόμενη σε άλλο νομικό χαρακτηρισμό.

Εν προκειμένω, το Δικαστήριο έκρινε ότι μια υπηρεσία διαμεσολάβησης όπως η παρεχόμενη από την Airbnb Ireland πληροί τις προϋποθέσεις αυτές, χωρίς η φύση των δεσμών μεταξύ της υπηρεσίας διαμεσολάβησης και της παροχής καταλύματος να δικαιολογεί τον αποκλεισμό του χαρακτηρισμού της εν λόγω υπηρεσίας διαμεσολάβησης ως «υπηρεσίας της κοινωνίας της πληροφορίας» και, ως εκ τούτου, τον αποκλεισμό της εφαρμογής της οδηγίας 2000/31 επί της υπηρεσίας αυτής.

Προς αιτιολόγηση του ότι η εν λόγω υπηρεσία διαμεσολάβησης δύναται να διαχωριστεί από τις υπηρεσίες παροχής καταλύματος με τις οποίες σχετίζεται, το Δικαστήριο επισήμανε, πρώτον, ότι η υπηρεσία αυτή δεν αποσκοπεί απλώς και μόνο στην άμεση εκτέλεση μιας πράξης παροχής τέτοιων υπηρεσιών, αλλά συνίσταται κατ' ουσίαν στην παροχή ενός μέσου παρουσίασης και αναζήτησης των εκμισθούμενων καταλυμάτων για τη διευκόλυνση της σύναψης μελλοντικών συμβάσεων. Επομένως, η υπηρεσία αυτού του είδους δεν μπορεί να θεωρηθεί ως απλώς παρεπόμενη μιας συνολικής υπηρεσίας παροχής καταλύματος. Δεύτερον, το Δικαστήριο υπογράμμισε ότι μια υπηρεσία διαμεσολάβησης όπως η παρεχόμενη από την Airbnb Ireland ουδόλως είναι απαραίτητη για την παροχή υπηρεσιών καταλύματος, καθώς οι μισθωτές και οι εκμισθωτές διαθέτουν, ενίοτε μάλιστα προ πολλού, πολυάριθμους άλλους διαύλους επικοινωνίας για τον σκοπό αυτό. Τρίτον, το Δικαστήριο επισήμανε ότι από κανένα στοιχείο της δικογραφίας δεν προκύπτει ότι η Airbnb καθορίζει το ύψος των μισθωμάτων που ζητούν οι εκμισθωτές οι οποίοι χρησιμοποιούν την πλατφόρμα της ή θέτει ανώτατο όριο για τα μισθώματα αυτά.

Το Δικαστήριο διευκρίνισε ακόμη ότι οι λοιπές παροχές που προσφέρει η Airbnb Ireland δεν μπορούν να κλονίσουν τη διαπίστωση αυτή, δεδομένου ότι οι διάφορες αυτές παροχές είναι απλώς παρεπόμενες της υπηρεσίας διαμεσολάβησης που παρέχει η εταιρία. Επιπλέον, το Δικαστήριο επισήμανε ότι, σε αντίθεση προς τις επίμαχες υπηρεσίες διαμεσολάβησης στις υποθέσεις επί των οποίων εκδόθηκαν οι αποφάσεις *Asociación Profesional Elite Taxi* και *Uber France*⁴, ούτε η εν λόγω υπηρεσία διαμεσολάβησης αλλά ούτε και οι παρεπόμενες παροχές που προσφέρει η Airbnb Ireland αποδεικνύουν ότι η εταιρία αυτή ασκεί αποφασιστική επιρροή επί των υπηρεσιών παροχής καταλύματος με τις οποίες σχετίζεται η δραστηριότητά της, είτε όσον αφορά τον καθορισμό των ζητούμενων μισθωμάτων είτε όσον αφορά την επιλογή των εκμισθωτών ή των κατοικιών που εκμισθώνονται στην πλατφόρμα της.

Εκτός αυτού, το Δικαστήριο εξέτασε το ζήτημα αν η Airbnb Ireland μπορεί, στη διαφορά της κύριας δίκης, να αντιταχθεί στην έναντι αυτής εφαρμογή νόμου –όπως ο νόμος Hoguet– ο οποίος περιορίζει την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας που παρέχει επιχειρηματίας από άλλο κράτος μέλος, επικαλούμενη ότι ο νόμος αυτός δεν κοινοποιήθηκε από τη Γαλλία, σύμφωνα με το άρθρο 3, παράγραφος 4, στοιχείο β', δεύτερη περίπτωση, της οδηγίας 2000/31. Συναφώς, το Δικαστήριο επισήμανε ότι το γεγονός ότι ο εν λόγω νόμος είναι προγενέστερος της έναρξης ισχύος της οδηγίας 2000/31 δεν είχε ως συνέπεια την απαλλαγή της Γαλλίας από την υποχρέωσή της να τον κοινοποιήσει. Στη συνέχεια, με γνώμονα τη συλλογιστική που ακολούθησε στην απόφαση *CIA Security International*⁵, το Δικαστήριο έκρινε ότι η εν λόγω υποχρέωση, η οποία συνιστά ουσιώδη διαδικαστική υποχρέωση, πρέπει να θεωρηθεί ότι έχει άμεσο αποτέλεσμα. Συνήγαγε δε εξ αυτού ότι η εκ μέρους κράτους μέλους παράβαση της υποχρέωσής του να κοινοποιήσει τέτοιο μέτρο μπορεί να προβληθεί από ιδιώτη όχι μόνο στο

² Απόφαση της 20ής Δεκεμβρίου 2017, *Asociación Profesional Elite Taxi* (C-434/15). Βλ. επίσης [AT 136/17](#).

³ Οδηγία (ΕΕ) 2015/1535 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Σεπτεμβρίου 2015, για την καθιέρωση μιας διαδικασίας πληροφόρησης στον τομέα των τεχνικών προδιαγραφών και των κανόνων σχετικά με τις υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών (ΕΕ 2015, L 241, σ. 1).

⁴ Απόφαση της 10ης Απριλίου 2018, *Uber France* (C-320/16). Βλ. επίσης [AT 39/18](#).

⁵ Απόφαση της 30ής Απριλίου 1996, *CIA Security International* (C-194/94).

πλαίσιο ποινικής δίωξης κατά του ίδιου, αλλά και προς αντίκρουση του αιτήματος αποζημίωσης άλλου ιδιώτη που άσκησε πολιτική αγωγή.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προδικαστική παραπομπή παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, να υποβάλουν στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, κατά τον ίδιο τρόπο, τα άλλα εθνικά δικαστήρια που επιλαμβάνονται παρόμοιου προβλήματος.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται από το «[Europe by Satellite](#)» ☎ (+32) 2 2964106